

ZARZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 8 lutego 1995 r.

w sprawie przebiegu aplikacji, zasad i trybu składania wojskowego egzaminu sędziowskiego oraz zasad odbywania stażu asesorskiego.

Na podstawie art. 4 § 2, art. 52 § 4 i art. 59 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 23, poz. 166, z 1989 r. Nr 73, poz. 436 i z 1991 r. Nr 113, poz. 491) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Ogólne zasady aplikacji

§ 1. Aplikacja w sądach wojskowych ma na celu przygotowanie aplikanta do wykonywania obowiązków sędziego sądu wojskowego i polega na zaznajomieniu się z czynnościami sędziego, pracą sekretariatu sądu, nabyciu umiejętności i wiedzy praktycznej do zajmowania stanowiska sędziego sądu wojskowego oraz stałym doskonaleniu wiedzy wojskowej.

§ 2. Ogólny nadzór nad przebiegiem aplikacji sprawuje Prezes Izby Wojskowej Sądu Najwyższego, zwany dalej „Prezesem Izby Wojskowej”, który ustala program i zasady szkolenia aplikantów.

§ 3. Aplikantów na stanowiska służbowe we właściwym sądzie wojskowym wyznacza Minister Obrony Narodowej na wniosek Prezesa Izby Wojskowej, w trybie określonym w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

§ 4. Bezpośredni nadzór nad przebiegiem szkolenia aplikantów sprawuje szef właściwego sądu wojskowego, zwany dalej „szefem sądu”.

§ 5. Przed przystąpieniem do aplikacji aplikant składa wobec szefa sądu ślubowanie według roty przewidzianej dla pracowników urzędów państwowych.

§ 6. Aplikant zobowiązany jest do należytego wykonywania obowiązków wynikających ze ślubowania, stałego podnoszenia poziomu wiedzy zawodowej, dbałości w czasie pracy i poza nią o powagę sądu i swojego stanowiska oraz zachowania tajemnicy państwowej i służbowej, określonej przepisami prawa.

§ 7. 1. Aplikant nie może wykonywać dodatkowych zajęć, które by przeszkadzały w pełnieniu obowiązków albo mogły uchybiać godności jego lub urzędu, w którym odbywa aplikację.

2. Aplikant nie może podczas aplikacji w sądzie wojskowym odbywać innej aplikacji, jak również podjąć dodatkowego zatrudnienia bez zgody Prezesa Izby Wojskowej.

Rozdział 2

Przebieg aplikacji

§ 8. 1. Szef sądu wyznacza sędziego patrona, zwanego dalej „patronem”, do szkolenia aplikantów, który kieruje ich szkoleniem przez cały okres aplikacji i współdziała w tym zakresie z osobami szkolącymi aplikanta.

2. Szef sądu może dokonać zmiany osoby patrona, jeśli jego zdaniem przemawiają za tym ważne przyczyny służbowe.

3. Patron zapoznaje aplikanta z ogółem czynności należących do zakresu jego obowiązków, udziela mu pomocy w pełnym opanowaniu problematyki będącej przedmiotem aplikacji i sprawuje kontrolę nad czynnościami zleconymi aplikantowi do wykonania.

4. Patron sporządza przed egzaminem sędziowskim końcową opinię o aplikancie, zawierającą sprawozdanie z przebiegu praktyki oraz ocenę predyspozycji aplikanta do wykonywania obowiązków sędziowskich.

§ 9. 1. Aplikant odbywa praktykę w jednostkach organizacyjnych prokuratury wojskowej, w sądzie powszechnym oraz w jednostkach wojskowych. W wypadku wcześniejszego odbycia szkolenia wojskowego, aplikanta zwalnia się z praktyki w jednostce wojskowej.

2. Na praktykę do prokuratury wojskowej deleguje aplikanta szef sądu w porozumieniu z właściwym prokuratorem wojskowym. Praktyka trwa jeden miesiąc.

3. Na praktykę do sądu powszechnego deleguje aplikanta szef sądu w porozumieniu z prezesem sądu wojewódzkiego. W sądzie powszechnym aplikant odbywa praktykę w wydziale karnym i cywilnym. Praktyka trwa dwa miesiące.

4. Na praktykę do jednostki wojskowej deleguje aplikanta szef sądu w porozumieniu z dowódcą tej jednostki lub jego przełożonym. Praktyka trwa jeden miesiąc.

5. Prezes sądu powszechnego, właściwy prokurator wojskowy i dowódca jednostki wojskowej, do których odelegowano aplikanta, wyznacza osobę odpowiedzialną za jego szkolenie (sędziego, prokuratora, oficera).

6. Po zakończeniu praktyki prezes sądu, prokurator wojskowy i dowódca jednostki wojskowej wydają opinię o jej przebiegu i wynikach, którą załącza się do akt personalnych aplikanta.

§ 10. W czasie odbywania praktyki w sądzie powszechnym, prokuraturze wojskowej i jednostce wojskowej aplikant pozostaje na dotychczas zajmowanym stanowisku służbowym.

§ 11. W ramach programu aplikacji organizuje się dla aplikantów zajęcia szkoleniowe.

§ 12. 1. W toku aplikacji przeprowadza się kolokwia z określonych dziedzin prawa i znajomości przepisów przewidzianych w programie szkolenia.

2. Kolokwium poprawkowe przeprowadza się najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy od terminu kolokwium, o którym mowa w ust. 1.

3. Kolokwium przeprowadza komisja powołana przez szefa sądu.

4. Z przebiegu kolokwium sporządza się protokół, który podpisują szef sądu i patron aplikanta.

Rozdział 3

Wojskowy egzamin sędziowski

§ 13. 1. Na zakończenie aplikacji aplikant składa wojskowy egzamin sędziowski przed komisją wyznaczoną przez Prezesa Izby Wojskowej.

2. Komisja egzaminacyjna działa w siedzibie Izby Wojskowej Sądu Najwyższego i składa się z pięciu sędziów.

3. Komisja egzaminacyjna podejmuje uchwały większością głosów.

4. Decyzja komisji egzaminacyjnej jest ostateczna.

5. Podczas egzaminu mogą być obecni patroni aplikantów oraz osoby zaproszone przez przewodniczącego komisji.

§ 14. 1. Wojskowy egzamin sędziowski odbywa się w terminie wyznaczonym przez Prezesa Izby Wojskowej.

2. O składzie komisji egzaminacyjnej oraz terminie i miejscu egzaminu przewodniczący komisji zawiadamia co najmniej miesiąc wcześniej członków komisji oraz — za pośrednictwem szefa sądu — aplikantów przystępujących do egzaminu.

3. Aplikantom, którzy z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpili do egzaminu w terminie określonym w ust. 1, Prezes Izby Wojskowej wyznacza nowy termin egzaminu.

§ 15. 1. Wojskowy egzamin sędziowski przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.

2. Egzamin pisemny odbywa się w obecności i pod nadzorem co najmniej jednego członka komisji egzaminacyjnej, a ustny — przed całą komisją egzaminacyjną.

§ 16. 1. Egzamin pisemny polega na opracowaniu orzeczenia z uzasadnieniem w sprawie karnej na podstawie akt sądowych wybranych przez komisję.

2. Akta wybrane do egzaminu powinny dotyczyć sprawy, która ze względu na stan faktyczny i prawny daje możliwość miarodajnej oceny stopnia przygotowania aplikanta.

3. Przy egzaminie pisemnym aplikant może posługiwać się tekstami przepisów, komentarzami i zbiorami orzeczeń.

§ 17. 1. Komisja egzaminacyjna ocenia wyniki egzaminu pisemnego i na tej podstawie podejmuje uchwałę w sprawie dopuszczenia aplikanta do egzaminu ustnego.

2. Wstępnej oceny pisemnych prac egzaminacyjnych dokonują członkowie komisji egzaminacyjnej, wyznaczeni przez jej przewodniczącego.

3. Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny niedostatecznej powoduje niedopuszczenie do egzaminu ustnego.

§ 18. 1. Przedmiotem egzaminu ustnego są:

- 1) przepisy prawa karnego materialnego, procesowego i wykonawczego;
- 2) wybrane zagadnienia z dziedziny prawa cywilnego materialnego i procesowego;
- 3) wybrane zagadnienia z zakresu kryminalistyki, medycyny sądowej i psychiatrii;
- 4) wybrane zagadnienia z dziedziny wojskowego prawa administracyjnego;
- 5) przepisy prawa o ustroju sądów wojskowych wespół z zarysem prawa konstytucyjnego.

2. Egzamin ustny obejmuje sprawdzenie umiejętności stosowania prawa przez aplikanta w sprawach rozpoznawanych przez sądy wojskowe, z uwzględnieniem zasad wykładni prawa i orzecznictwa Sądu Najwyższego, a także znajomości innych dziedzin wiedzy potrzebnych do wykonywania funkcji sędziego.

3. Szczegółowy zakres tematyczny egzaminu ustnego określa Prezes Izby Wojskowej.

4. Podczas egzaminu ustnego, za zezwoleniem przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, aplikant może posługiwać się tekstami przepisów.

5. Warunkiem zdania egzaminu ustnego jest otrzymanie ocen pozytywnych ze wszystkich przedmiotów.

6. Rezygnacja z odpowiedzi jest równoznaczna z uzyskaniem oceny niedostatecznej.

§ 19. 1. Ocenę wyniku egzaminu pisemnego i ustnego określa się łącznie stopniami: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, mierny i niedostateczny.

2. Z przebiegu i wyników egzaminu sędziowskiego sporządza się protokół, który podpisują wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej. W protokole oprócz ocen za poszczególne przedmioty mogą być zawarte dodatkowe uwagi i spostrzeżenia komisji.

§ 20. W wypadku niedostatecznego wyniku wojskowego egzaminu sędziowskiego aplikant może za zgodą i w terminie ustalonym przez Prezesa Izby Wojskowej przystąpić do ponownego składania tego egzaminu tylko raz.

§ 21. W razie uzyskania oceny niedostatecznej z ponownego wojskowego egzaminu sędziowskiego, Minister Obrony Narodowej zwalnia aplikanta z zawodowej służby wojskowej, w trybie określonym w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

§ 22. Aplikant po zdaniu egzaminu otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu aplikacji i złożeniu wojskowego egzaminu sędziowskiego. Zaświadczenie wydaje Prezes Izby Wojskowej.

Rozdział 4

Zasady odbywania stażu asesorskiego

§ 23. Aplikanta, który ukończył aplikację i złożył wojskowy egzamin sędziowski, Prezes Izby Wojskowej wyznacza na stanowisko asesora w sądzie wojskowym, powierzając mu pełnienie czynności sędziowskich.

§ 24. Odbywanie stażu asesorskiego ma na celu zdobycie praktyki i doświadczenia sędziowskiego.

§ 25. 1. Asesor powinien brać udział w rozpoznawaniu spraw o różnorodnej problematyce prawnej.

2. Przy doborze spraw przydzielonych asesorowi należy kierować się zasadą stopniowania ich trudności i skomplikowania.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 26. Traci moc zarządzenie nr 41/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 sierpnia 1972 r. w sprawie zasad odbywania aplikacji i stażu asesorskiego w sądach wojskowych (Dziennik Rozkazów Ministerstwa Obrony Narodowej Nr 10, poz. 70 i z 1976 r. Nr 10, poz. 54).

§ 27. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: p. o. *J. Milewski*